

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

בעניין: רבקה פלח – חנות "בייבי פלוס"
ע"י ב"כ עו"ד פיטרו אלי

התובעת

נגד

1. פלונית

2. שירותי בריאות כללית

הנתבעת 2 ע"י ב"כ עו"ד יוני פולק ממשרד עו"ד
הנתבעים
ברגרזון ושות'

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17

1. התובעת, הגב' רבקה פלח היא הבעלים והמנהלת של חנות למוצרי תינוקות הידועה בשם "בייבי פלוס" במודיעין. (להלן: "בייבי פלוס").
2. התביעה הוגשה נגד גולשת אנונימית באינטרנט (להלן: "פלונית") ונגד הנתבעת 2, הבעלים והמנהלת של אתר אינטרנט של שירותי רפואה כללית. (להלן: "הכללית" או "הנתבעת"). הפרסומים נשוא התובענה פורסמו על ידי פלונית בפורום "היריון ולידה" של הכללית וכן באתר האינטרנט דוקטורס.
3. ביום 1/1/08 פנתה התובעת באמצעות באי כוחה למנהלי שני האתרים - דוקטורס והכללית ודרשה להסיר את הפרסומים הפוגעים, לטענתה, ולחשוף את פרטי אותה פלונית. ביום 7/1/08 הסיר אתר דוקטורס את הפרסומים מהאתר.

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 מנהלי אתר דוקטורס השיבו לב"כ התובעת, כי ללא צו בית משפט לא ניתן לחשוף את
 2 כתובת ה-I.P של אותה פלונית.
 3
 4 הכללית סירבו אף הם להמציא את פרטי הגולשת. טענו כי הם לא מוצאים באותן הודעות
 5 שפורסמו באתר על ידי פלונית עבירה של לשון הרע וציינו במכתב מיום 17/1/08, כי
 6 למרות זאת הם מתכוונים להסיר את ההודעות, מהטעם שהן עוסקות בנושאים שיווקיים
 7 ולא במידע בענייני רפואה.
 8
 9 במסגרת בש"א 152863/08 ביקשה התובעת צו עשה לחשיפת פרטי גולש ולהסרת פרסומי
 10 לשון הרע.
 11 כב' השופטת טולקובסקי בהחלטה מיום 12/2/08 דחתה את הבקשה. (החלטה זו תכונה
 12 להלן: "ההחלטה").
 13
 14 וכלשונה בסעיף 9 להחלטה:
 15 **"בענייננו, סבורה אני כי הפרסומים כנגדם יוצאת המבקשת ועותרת לחשיפת זהות**
 16 **כותבם, הינם מסוג הפרסומים לגביהם ציין כב' השופט עמית כי נחזים הם להיות**
 17 **הבעת דעה לגיטימית של לקוח לא מרוצה. מדובר בפורום העוסק בשאלות רפואיות**
 18 **בנושאי הריון ולידה, כך שנראה כי הקורא הסביר, מבין את הדברים כביקורת ודעה**
 19 **אישית של לקוח לא מרוצה ולא כדברים בדוקים הנאמרים על ידי בר-סמכא, ויצויין כי**
 20 **בעקבות אותם פרסומים, הובעו דעות שונות של גולשים ובכללם, דברים שנאמרו בזכות**
 21 **המבקשת והשרות הטוב אותו היא מעניקה ללקוחותיה.**
 22 **נראה על כן, כי אין מדובר בפרסומים עוצמתיים או בעלי משקל שלילי מיוחד,**
 23 **המצדיקים חשיפת פרטי הגולש האנונימי".**
 24
 25 התובעת הגישה בר"ע על החלטה זו, אשר טרם נדונה.
 26
 27
 28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 בנסיבות אלו, התקיים הליך הוכחות בפני רק במערכת היחסים שבין התובעת והכללית.
2
3 6. בכתב התביעה נטען, כי אותה פלונית פרסמה מספר הודעות תחת הכותרת: "בייבי פלוס
4 התרחקו מהחנות" והשמיצה את התובעת.
5

6 באותו פרסום נכתב ביום 6/11/07:

7 "שלום לכולם,

8 הבטחתי לעצמי שאני אספר את זה לכמה שיותר אנשים כדי לעזור ולכן בקצרה – קניתי
9 את חבילת הלידה בחנות בשם בייבי פלוס במודיעין. החבילה הגיעה באיחור רב, חלק
10 מהמוצרים הגיעו פגומים והשרות היה גרוע. הם אפילו ניסו לרמות בזמן עשיית החשבון
11 והכל במסווה של טעויות שנעשות בתמימות... הגעתי אליהם כי אמרו לי שהמחירים
12 שלהם יחסית טובים אבל אחרי שעברתי איתם עשרת מדורי גיהנום אני יכולה להגיד
13 בצורה חד משמעית – כי אם חסכתי קצת כסף (ואני ממש לא בטוחה שזה נכון...) אז זה
14 ממש אבל ממש לא היה שווה את זה. בסוף כל התהליך העקום איתם, במקום להתנצל
15 את התייחסו אלינו כל כך גרוע ובצורה כל כך מעליבה שאני הייתי חייבת
16 לספר את זה לאנשים כדי שאף אחד יותר לא יפגע מהם. אנחנו בשלב כל כך יפה בחיינו
17 שפשוט לא הוגן שמישהו מנסה להרוס לנו אותו בצורה כה אכזרית.
18 ראו הוזהרתם!

19
20 פרסום זה פורסם גם ביום 27/12/07 תחת הכותרת: "בייבי פלוס – חנות במודיעין".
21

22 התובעת שלחה תגובה לפורום וכתבה, כי היא בעלת החנות והיא מבקשת מאותה
23 משמיצה לחדול ממעשיה ולחשוף את שמה כדי שניתן יהיה לברר את הנושא.
24
25
26
27
28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 תמצית טענות התובעת: 7.

2 (א) התובעת טענה, כי הפרסומים של אותה פלונית מהווים לשון הרע ובמשך שלושה
3 חודשים רצופים, במסע נקם שהשתרע על שני אתרים מובילים באינטרנט,
4 פורסמו אותם פרסומים והיא דרשה פיצוי סטטוטורי בהתאם לסעיף 7 א (ג)
5 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק" או "חוק איסור לשון
6 הרע") בסך 100,000 ₪ לכל פרסום ובסה"כ 300,000 ₪ - פיצוי ללא הוכחת נזק.

7

8 (ב) התובעת טענה, כי הכללית במעשיה ו/או מחדליה אחראית באחריות ישירה יחד
9 ולחוד עם פלונית בפרסום לשון הרע, בכוונה לפגוע, בניגוד לחוק איסור לשון הרע
10 ובכך שהעניקה לאותם פרסומים במה ואכסניה והתעלמה מהתראות התובעת,
11 ובכך שלא הסירה את הפרסומים הפוגעים מאתריה.

12

13 (ג) לחלופין, נטען כי הכללית אחראית יחד ולחוד עם פלונית ברשלנות והפרת חובת
14 זהירות בניגוד לסעיף 35 לפקודת הנויקין.

15

16 תמצית טענות הנתבעת 2: 8.

17 (א) הפרסום הוא הבעת דעה אישית וביקורת לגיטימית של לקוחה שאינה מרוצה.

18

19 (ב) הנתבעת 2 מפעילה אתר האינטרנט ובמסגרתו מופעלים פורמים שהם קבוצות
20 דיון המנוהלים על ידי עורכים שהם רופאים.
21 הפורמים הם כלי ובמה עבור הגולשים על מנת ליתן להם אפשרות להציג שאלות,
22 תגובות והחלפת דעות, והפורום כשלעצמו לא מהווה חלק משירותי הנתבעת.

23

24 (ג) הנתבעת טענה, כי אין באפשרותה לעבור על כלל ההודעות באתר ו/או בפורומים
25 ורק נערכת על ידי עורכי האתר בקרה מדגמית של ההודעות.

26

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 הנתבעת ציינה, כי באתר שלה בפורום הריון ולידה נמצאו רק שני "פרסומים".
2 האחד מיום 6/11/07 והשני מיום 27/12/07 ועל כן אין מקום לתבוע אותה בגין
3 שלושה פרסומים.

4
5 (ד) עוד ציינה הנתבעת, כי השרשור הראשון נשוא הפרסום הוסר עובר לאחר קבלת
6 מכתב ב"כ התובעת והשרשור השני הוסר בשלב מאוחר יותר עקב תקלה ונכון
7 למועד הגשת כתב ההגנה, שני השרשורים נמחקו.

8
9 (ה) הנתבעת טענה, כי אין כל אפשרות לחייבה מכח חוק איסור לשון הרע וכן אין
10 מקום לחייבה מכח עוולת הרשלנות.

11
12 (ו) הנתבעת טענה כי לא הוכח נזק כלשהו.

13
14 9. לאחר עיון בטענות הצדדים הגעתי למסקנה ולפיה דין התביעה נגד הנתבעת 2 להידחות

15 מהנימוקים כדלקמן:

16 הערה כללית:

17 ב"כ התובעת חילק סיכומיו לארבעה חלקים, אשר נוסחו כדלקמן:
18 (1) מהימנותו ומשקל עדותו של טוביה בסקינד העד היחידי מטעם הנתבעים.

19
20 (2) לשון הרע, מרכיבי הפרסום הפוגע ומשמעותם.

21
22 (3) הנזק.

23
24 (4) רשלנות והפרת חובת הזהירות מצד הנתבעת.

25

26

27

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 ב"כ התובעת לא פירט, לא בכתב התביעה ולא בסיכומים, מדוע יש לחייב את התובעת 2
 2 בהתאם לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 וזאת גם אם אצא מנקודת הנחה ולפיה
 3 הפרסום אשר נכתב על ידי אותה פלונית היווה לשון הרע.
 4 אבהיר, כי גם אם לצורך הדיון אצא מנקודת הנחה ולפיה מדובר ב"לשון הרע"
 5 כמשמעותו בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, הרי שהיה צריך להתמודד עם הטענה של
 6 הנתבעת ולפיה קיימת הגנת תום לב בגין אותו פרסום.
 7 גם כב' השופטת טולקובסקי בהחלטתה בבש"א 152863/08 ציינה, כי לטענתה מדובר
 8 ב"הבעת דעה לגיטימית של לקוח לא מרוצה".
 9 כלומר, כב' השופטת התייחסה לטענות ההגנה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, ולא
 10 לעצם השאלה, אם תוכן הפרסום מהווה "לשון הרע" כמשמעותו בסעיף 1 לחוק איסור
 11 לשון הרע.
 12 כך גם באשר לסוגיית פסיקת פיצוי על פי חוק איסור לשון הרע ופסקי הדין אשר צוינו
 13 בסעיפים 31 ו-32 לסיכומי ב"כ התובעת.
 14 העיקרון המשפטי ברור ולא שנוי במחלוקת.
 15 אך בטרם נדרשים לסוגיית פסיקת הפיצוי, יש לעבור את המשוכה המוטלת על התובעת
 16 ולהוכיח, מדוע הנתבעת 2 חייבת בגין אותו פרסום שפורסם ע"י פלונית, וזאת מכח חוק
 17 איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק" או "חוק איסור לשון הרע").
 18
 19 השאלה שבפנינו היא שאלה משפטית בעיקרה ולא עובדתית, למרות שב"כ התובעת טען
 20 בפני כי מדובר במחלוקת עובדתית וכי "יש שורה שלמה של עובדות שצריכות להתברר"
 21 (מתוך עמוד 6 שורה 6 לפרוטוקול).
 22 המצהיר מטעם הכללית לא התיימר לדעת מידיעה אישית ולו עובדה אחת בדבר תוכן
 23 הפרסום ולפיכך העובדה שהוא כן זכר פרטים אלו או אחרים, או לא זכר אותם, אינה
 24 יכולה להשפיע כלל על נושא עצם החבות עצמה מכח חוק איסור לשון הרע.
 25
 26
 27
 28
 29

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

10. באשר לעילת התביעה מכח חוק איסור לשון הרע:

1 השאלה המשפטית הטעונה בירור, ולא זכתה להתייחסות כלל בכתב התביעה
2 (1) ובסיכומי התובעת היא כדלקמן:
3

4 האם קיימת אחריות לאתר אינטרנט בגין לשון הרע שמבוצע על ידי גולש
5 המשתתף בפורום המנוהל ע"י האתר.
6

7 הסעיף היחיד בחוק איסור לשון הרע, אשר יכול להקנות אחריות שכזו, הוא
8 (2) סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע שכותרתו: "אחריות בשל פרסום באמצעי
9 תקשורת".

10 המונח "אמצעי תקשורת" הוגדר בסעיף 11 (ג) לחוק: "עתון כמשמעותו בפקודת
11 העתונות (להלן - עתון) וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור".
12 ב"כ התובעת יוצא ככל הנראה מנקודת הנחה ולפיה יש להחיל על אתר אינטרנט
13 אחריות שיש להחיל על כל אמצעי תקשורת אחר, אך לא מתמודד כלל בסיכומיו
14 (ולא בכל מקום אחר) עם העובדה שלפיה הפסיקה קובעת, כי אין להחיל על אתר
15 אינטרנט אחריות לפרסום בהתאם לסעיף 11 לחוק איסור לשון הרע.
16

17 פסק דין מקיף בעניין זה ניתן ביום 28/10/08 בבית משפט השלום בתל אביב על
18 ידי כב' השופטת תמר אברהמי בת.א. 51859/06 עו"ד שמעון דיסקין נ' הוצאת
19 עיתון הארץ בע"מ, שם עסקה התביעה בעניינם של "טוקבקים" שפורסמו באתר
20 אינטרנט אשר הופעל על ידי הנתבעת. (בהתאם למחשב ביהמ"ש לא הוגש ערעור
21 על פסה"ד).

22 בפסק הדין נותחה הפסיקה אשר עסקה בנוגע לאחריות אתר אינטרנט מכח סעיף
23 11 לחוק.

24 כך למשל היתה התייחסות לת.א. (כ"ס) 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי,
25 תק-של 2002 (2) 1216, (להלן: "פס"ד בורוכוב") שם קבע כב' השופט רמי אמיר
26 כי אתר אינטרנט אינו "אמצעי תקשורת" כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע.
27 (ראה סעיפים 37 - 43 לפסק דינו).
28
29

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 יודגש, כי אני מציינת דווקא את פס"ד בורוכוב כיוון שזהו פסק הדין אשר הוזכר
2 במפורש בכתב התביעה (סעיף 26) וב"כ התובעת מבקש לבסס מכוחו את
3 האחריות של הכללית בגין עוולת הרשלנות, אך לא צוין, ולו ברמז בכתב התביעה
4 או בסיכומים, כי אותו פס"ד שלל במפורש ובהרחבה חבות של אתר אינטרנט
5 לפרסום שנעשה ע"י גולש צד ג', מכח סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע.
6 יפה לעניין זה גם פסק דינה של כב' השופטת רות רוני ת.א (שלום ת"א) 37692/03
7 סודרי נ' שטליד שם קבעה כב' השופטת כי אתר אינטרנט אינו אמצעי
8 תקשורת לצורכי סעיף 11 לחוק איסור לשון הרע.

9

10 מונחת על שולחן הכנסת הצעת חוק אשר מכונה: "חוק הטוקבקים" (הצעת חוק (4)
11 אחריותן המשפטית של הנהלות אתרי האינטרנט על דברי הגולשים המגיבים
12 באתריהן [תיקוני חקיקה]) התשס"ח – 2007, במסגרתה הוצע לתקן את סעיף 11
13 לחוק איסור לשון הרע ולכלול בהגדרת "אמצעי תקשורת", גם אתר אינטרנט
14 שמספר הכניסות החודשי אליו הוא לפחות 50,000 כניסות בממוצע ליום.
15 אך כאמור, החוק עדיין לא תוקן וסעיף 11 לחוק איסור לשון הרע לא כולל אתרי
16 אינטרנט ולא מטיל חבות על אתר אינטרנט בנוגע לדברים שנכתבים על ידי
17 גולשים בפורומים או בתגובות (טוקבקים).

18

19 מהאמור לעיל עולה, כי אין לתובעת כל עילת תביעה נגד הכללית מכח חוק איסור (5)
20 לשון הרע.

21

22 **באשר לעוולת הרשלנות:** .11

23 (1) ב"כ התובעת ציין בסיכומיו (סע' 33) כי בהתאם לפס"ד בורוכוב קבע ביהמ"ש כי
24 במסגרת עוולת הרשלנות ראוי לחייב ספק שירותי אינטרנט בגין פרסום פוגע
25 שנעשה ע"י צד ג' בהתקיים מבחן משולש ומצטבר של "דיעה בפועל, ושל ודאות
26 הפגיעה ושל אפשרות מניעתה".

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

- 1 למעשה, כל הליך ההוכחות התמקד בשאלות המתייחסות לנושא ה"הודעה והסרה",
 2 מנגנון אשר הפך לטענת הגנה בעוולת הרשלנות המיוחסת לאתר האינטרנט ולמנגנון
 3 שמצא ביטוי בהצעת חוק מסחר אלקטרוני 2005.
 4
- 5 (3) אין חולק על כך, שהפרסומים של אותה פלונית פורסמו בשני אתרי האינטרנט דוקטורס
 6 והכללית בפרק זמן של כשלושה חודשים. (ראה סעיף 3 אשר מוספר בטעות במספר 1
 7 לתצהיר עדות ראשית של התובעת).
 8 אין גם חולק על כך, שרק ביום 21/12/07 נודע לתובעת דבר אותם פרסומים. (ראה סעיף 3
 9 לתצהירה).
 10
- 11 (4) התובעת פנתה באמצעות באי כוחה למנהלי שני האתרים במכתב מיום 1/1/08 ודרשה
 12 להסיר את הפרסומים ולחשוף את פרטי אותה פלונית. (המכתב צורף נספח ג' 1 ו- 2
 13 לכתב התביעה).
 14 אתר דוקטורס הסיר את הפרסומים ביום 7/1/08.
 15 התובעת בחרה שלא לתבוע את אתר דוקטורס למרות שבפועל הפרסומים באתר
 16 דוקטורס, פורסמו מחודש נובמבר 2007 עד ינואר 2009 (עמ' 8 שורות 20 – 22
 17 לפרוטוקול).
 18
- 19 (5) ב"כ התובעת שלח מכתב נוסף לנתבעת 2 ביום 15/1/08 (נספח ו' לכתב התביעה) וציין, כי
 20 כבר ביום 1/1/08 הוא שלח מכתב אשר לא נענה ודרש להסיר את הפרסומים ולחשוף את
 21 פרטי אותה פלונית.
 22
- 23 (6) ביום 14/1/08 כתב בא כוחה של הנתבעת 2, עו"ד כהן, מכתב לב"כ התובעת.
 24 המכתב התקבל במשרד ב"כ התובעת ביום 17/1/08 (נספח ז' לכתב התביעה).
 25
 26
 27

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 במכתב כתב כי ההודעות המתפרסמות בפורומים באתר הנתבעת נסקרות על ידי עורכי
2 האתר לצורך קיום בקרה הולמת. עיון בהודעות הפורום היריון ולידה העלו כי היו שני
3 שרשורים בלבד הנוגעים לתובעת. שרשור שהחל ביום 6/11/07 הנושא כותרת: "בייבי
4 פלוס – התרחקו מהחנות" ושרשור נוסף מיום 27/12/07 שכותרתו: "בייבי פלוס – חנות
5 במודיעין".

6 במכתב כתב בא כח הנתבעת 2, כי למיטב הבנתו, אין בהודעות הנ"ל משום פרסום בוטה
7 וחריג אשר מהווה עבירה פלילית על פי חוק איסור לשון הרע, ועל כן על פי הפסיקה, אין
8 מקום שבת משפט ייתן צו לחשיפת זהות הגולש אלא מדובר בביקורת על עסק מסחרי
9 ובפורום פורסמו תגובות שונות לאותה ביקורת.

10 לפיכך, לא הסכים ב"כ הנתבעת למסור את פרטי פלונית וציין, כי לאחר קבלת המכתב,
11 נבחן הנושא והכללית החליטה למחוק את הפרסומים הנוגעים לתובעת מהטעם שהפורום
12 מיועד למידע בענייני בריאות ורפואה ולא לשיווק וכך אכן נעשה – וההודעות ביחס
13 לתובעת לא מופיעות עוד בפורום.

14
15 התביעה דן הוגשה ביום 29/1/08. (7)

16 השרשור הראשון הוסר במועד לא ידוע, שבין קבלת מכתב ב"כ התובעת ו**לפני** הגשת
17 התביעה.

18 השרשור השני הוסר רק בשלב מאוחר יותר, כאשר התאריך המדויק לא ידוע והמצהיר
19 מטעם הנתבעת, מר בסקניד שהוא עורך האתר, ציין בתצהירו ובעדותו כי הוא לא יודע
20 מה היה התאריך שבו הפרסום הוסר אלא יודע שמדובר בשלב סמוך לאחר הגשת
21 התביעה.

22 על כל פנים, כאשר הוגש כתב ההגנה ביום 4/3/08 נכתב בו, כי השרשור השני הוסר עקב
23 תקלה בשלב מאוחר יותר מהשרשור הראשון וכי נכון למועד הגשת כתב ההגנה, שני
24 השרשורים נשוא התביעה - נמחקו.

25

26

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

- 1 הטענה ולפיה השרשור השני הוסר עקב תקלה בשלב מאוחר יותר, לא נסתרה ואין כל (8)
- 2 ראייה לטענה ולפיה השרשור לא הוסר בכוונת מכוון ו/או בזדון ואין סיבה שלא להאמין
- 3 למצהיר מטעם הנתבעת ולפיה השרשור השני הוסר לאחר השרשור הראשון עקב תקלה.
- 4
- 5 על כל פנים, התובעת צירפה לתצהיר גילוי המסמכים מטעמה פרסומים שהופיעו באתר (9)
- 6 הכללית בתקופה שבין ה- 27/12/07 ועד 29/1/08 (נספחים ו' עד י') וניתן לראות
- 7 מהפרסומים שהיא עצמה צירפה, כי הפרסומים נושאים את הכותרת: "בייבי פלוס –
- 8 חנות במודיעין".
- 9 כלומר, מדובר בפרסומים המתייחסים לשרשור השני, שכן השרשור הראשון נשא כותרת:
- 10 "בייבי פלוס התרחקו מהחנות" כבר הוסר קודם לכן ולפני הגשת התביעה.
- 11
- 12 סוגיית אחריותו של אתר האינטרנט שבו מתנהלים פורומים, לפרסומים המפורסמים על (9)
- 13 ידי משתתף בפורום, נדונה על ידי בת.א. 64045/04, 41022/04 על השולחן מרכז
- 14 גסטרונומי בע"מ נגד אורט ישראל, אך בהקשר של הפרת זכות יוצרים נטענת על ידי
- 15 משתתף בפורום ולא בנוגע לתביעת לשון הרע, באותו מקרה, לא היתה קיימת המגבלה
- 16 המצויה בסעיף 11 לחוק איסור לשון הרע.
- 17 באותו פס"ד הסתמכתי, אף אני, על פס"ד בורוכוב שם סקר כב' השופט רמי אמיר את
- 18 הדין האמריקאי, האירופאי והאנגלי וסיכם באופן בהיר, את ההבדלים בין שיטות
- 19 המשפט השונות וכלשונו (סעיף 51 לפסה"ד):
- 20 "כפי שראינו – מספר שיטות משפט, ומספר פתרונות שונים.
- 21 בקצה האחד – הפתרון האמריקאי, של חסינות מוחלטת לספק, ללא קשר למודעות שלו
- 22 (בין בפועל ובין בכח) וללא קשר לפעילות המסננת – צנזוראלית שלו (ובין בפועל ובין
- 23 בכח).
- 24 בקצה השני – הפתרונות האנגלי והאירופאי, של אחריות מוגבלת של הספק.
- 25
- 26
- 27
- 28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 הפתרון האנגלי מבוסס על מבחן מצטבר של ידיעה בפועל או בכח, ושל לקיחת אחריות
2 על ידי הספק עצמו לפי מבחן גמיש המשתמע מהנסיבות.
3 הפתרון האירופאי מבוסס על מבחן חלופי – של ידיעה בפועל (אך לא בכח), או של
4 לקיחת אחריות ע"י הספק עצמו לפי מבחן מוגדר של הפעלה בפועל של סמכויות עריכה
5 ופיקוח".

6
7 בפס"ד בורוכוב, ביהמ"ש אימץ את הנוהל שנקרא "הודעה והסרה", אשר מצא עיגון
8 בהצעת חוק של הכנסת – "הצעת חוק מסחר אלקטרוני 2005" (פרק ד' לחוק, ס' 13 – 14).
9 על פי נוהל זה, מנהלי אתרי אינטרנט לא ישאו באחריות לעוולה שבוצעה בפורומים ע"י
10 הגולשים, כאשר ברגע שנעשתה פנייה ישירה אליהם בנוגע לחומר החשוד כמפר זכות
11 כלשהיא, הם הסירו אותו תוך זמן סביר מקבלת ההודעה על כך.

12
13 בהלכת סודרי (ת.א. (ת"א) 37692/03 יצחק סודרי ואח' נ' ארנון שטלריד (2005)),
14 התייחסה כב' השופטת רונן לפס"ד בורוכוב, ופסקה, כי לאור איזון האינטרסים
15 הקיימים, לדעתה, אין להטיל אחריות על מנהלי הפורומים או על בעלי האתר בו
16 מתקיימים הפורומים.
17 ניתוח האינטרסים השונים נעשה בהקשר של פרסום לשון הרע בפורום. (היפה לענייננו).

18
19 וכלשונה בס' 36 – 38 לפסק הדין:
20 "לכן, כאשר אני שוקלת זה מול זה את הנזק שעשוי להיגרם למי שמתפרסמת לגביו
21 ידיעה פוגעת כגון הפרסומים דנן, מול הנזק שבהטלת אחריות על הנתבע כבעל האתר,
22 אני סבורה כי המדיניות המשפטית הנכונה צריכה להיות כי לא תוטל אחריות כזו.
23 ב"כ התובעים טוען, כי לרשות הנתבע עמדו כלים רבים, שיכלו לאפשר לו למנוע את
24 הפרסומים הפוגעים.

25 כך בין היתר הנתבע יכול היה לערוך חיפושים על פי מילות מפתח, להעסיק צוות
26 עובדים רחב יותר, להשתמש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים וחזקים יותר, או אף
27 להחליט שלא לקיים את האתר (שהוא קיים אותו ממניעים כלכליים).

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

אינני סבורה, כי טענה זו יש בה כדי לשנות את מסקנתי כלעיל.
אני סבורה, כי לא ניתן למנוע פרסומים שיש בהן משום "לשון הרע" רק באמצעות שימוש באמצעים טכנולוגיים. לשון הרע אינה מתאפיינת בהכרח בשימוש במילים כאלה או אחרות, ולא בכל פעם שמופיעות בידיעה מילים שהן לכאורה פוגעות – פירוש הדבר שהידיעה מכילה "לשון הרע", ולהיפך.
לכן, על מנת תבצע את הסינון של הידיעות, נדרשת בקרה אנושית – היינו אדם שיקרא כל אחת ואחת מן הידיעות בטרם פרסומן, ויכריע, האם יש מקום לפרסם אותן אם לאו. כפי שהובהר לעיל, לביצוע סינון כזה, יש מחיר כלכלי וחברתי גבוה מאוד וזאת מאחר שדרישה לצנזורה תגבה מחיר חברתי גבוה מאוד".

בפס"ד מקיף שניתן בבימ"ש המחוזי בחיפה, ע"י כב' השופט יצחק עמית בבר"ע 850/06 ובר"ע 1632/07 רמי מור נ' ידיעות אינטרנט ואח' (פס"ד אליו כיוונה כב' השופטת טולקובסקי בהחלטה) התייחס כב' השופט להיבטים מסוימים הנוגעים לפרסומים באתרי אינטרנט, אך כב' השופט עמית ציין בפסק דינו, כי הוא לא מתייחס לשאלת אחריותם של ספקי השירות ומפעילי אתרים על תוכן הפרסום. (ראה סעי' 22 לפסה"ד).

(11) לפיכך, גם אם אצא מנקודת הנחה ולפיה יש לפעול בהתאם למנגנון "הודעה והסרה" הרי שבמקרה דנן, אין מקום לקבל את התביעה נגד הנתבעת 2.
עצם העובדה שהתובעת בחרה שלא לתבוע את אתר דוקטורס אשר פרסם את אותם פרסומים, שפורסמו באתר של הכללית, אך הסיר את הפרסומים לאחר קבלת מכתב ההתראה, מעידה על כך שגם התובעת אינה טוענת ברצינות לכך, שהנתבעת היתה צריכה להסיר את הפרסומים מיוזמתה, בשל ודאות הפגיעה רק בשל תוכנם מבלי שקיבלה התראה מטעם התובעת.

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1

2 אלא טענתה היא, שהנתבעת לא פעלה על פי כללי "הודעה והסרה" ולפיכך התובעת
3 סבורה, כי הנתבעת אחראית לנזקים שנגרמו בגין הפרסומים.

4 בפרסומים עצמם סיפרה אותה פלונית את התרשמותה מהחנות של התובעת.

5 בפרסומים עצמם לא היה דבר מה בוטה במיוחד או חמור במיוחד באופן שצריך להוביל
6 לכך שמול עיני עורך האתר תידלק "מנורה אדומה", המצביעה על חשש שאותו פרסום
7 יוביל לתביעה משפטית.

8 מדובר בדעתה של אחת ממשתתפות הפורום על הטיפול בהזמנת חבילת לידה שביצעה
9 בחנות של התובעת.

10 כפי שניתן לראות מהמסמכים ת/2 שצירף ב"כ התובעת כראיה מטעמו, אזי באותו פורום,
11 מייעצות המשתתפות אחת לשניה, היכן לקנות מוצרי תינוקות, בגדי היריון וכיוצ"ב.
12 מטבע הדברים, כאשר מבקשים חוות דעת המתבססת על ניסיון אישי, יכולות להיות
13 משתתפות אשר יציינו, היכן הן לא ממליצות לרכוש את מוצרי התינוקות ולא דווקא
14 בהכרח ימליצו היכן כן לרכוש את אותם מוצרים.

15

16 ב"כ התובעת ביקש להיבנות מכך שבמכתב אשר נשלח על ידי ב"כ הנתבעת לפני הגשת
17 התביעה, ציין בא כוחה, כי הנתבעת תסיר את הפרסומים כיוון שהם לא נושאים אופי
18 רפואי, ואילו הפורום מיועד למידע בענייני בריאות ורפואה ולא לשיווק, שעה שמר
19 ביסקינד_אשר כי הפורום לא כולל רק מידע בענייני רפואה ובריאות (עמ' 12 שורות 14 –
20 15 לפרוטוקול), אך אינני סבורה כי יש חשיבות לנימוק, מדוע החליטה הנתבעת בכל זאת
21 להסיר את הפרסומים.

22 בין אם הנימוק הוא לכך, שהפורום לא כולל מידע בענייני שיווק, ובין אם הנימוק לכך
23 הוא, שהנתבעת החליטה למען הסר ספק, ובהעדר כל אינטרס אחר להותרת הפרסומים
24 על כנם למרות התראת עורך דין בנושא, הרי אין חולק על העובדה, שהנתבעת הסכימה
25 להסיר את הפרסומים.

26

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 מר ביסקנד אישר כי בפורום נוצרה קהילה שבה אנשים מעבירים גם מידע שלא קשור
2 למידע רפואי, אך לא מדובר בגוף מסחרי שמכניס הודעות אלא רק מי שחבר בפורום
3 מעביר הודעות.
4
5 לנתבעת 2 לא היה כל אינטרס אישי להתעקש ולהותיר את הפרסומים על כנם, ועל כן לא
6 היה לה עניין של ממש בהותרת הפרסומים על כנם.
7 הנתבעת אמנם לא מצאה בפרסומים דבר מה המצדיק עילה לתביעה משפטית אך
8 הסכימה בכל זאת להסיר את הפרסומים לאחר קבלת ההודעה.
9 פרסום אחד הוסר סמוך לאחר קבלת מכתב עורך הדין.
10 והפרסום השני הוסר לאחר מכן, אך אין מדובר בפרק זמן בלתי סביר להסרת ההודעה.
11 גם העובדה שחלפו מספר ימים בין משלוח המכתב הראשון ובין קבלת תשובה מבא כוחה
12 של הנתבעת 2, אין בה כדי להוביל למסקנה ולפיה האחריות של הנתבעת 2 נוצרה בשל
13 אותם ימים ספורים ולפיכך, בפועל, אין כל אחריות לנתבעת 2 משהוסרו כל הפרסומים
14 גם בנוגע לעוולת הרשלנות.

12. באשר לשאלת הנזק:

17 למעלה מן הצורך אתיחס בקצרה גם לשאלת הנזק:

18 (1) בתצהיר העדות הראשית של התובעת נטען, כי מסע הנקם המתוכנן של אותה
19 פלונית גרם לה לנזקים, שכן לקוחות בטלו הזמנות שביצעו לאחר שנחשפו
20 לאותם פרסומים משמיצים.
21 התובעת צירפה כנספח יד' לתצהירה (למרות שבתצהיר נכתב כי מדובר בנספח
22 ט') הזמנות לידה של לקוחה בשם אילנית שלמה שביצעה הזמנה ביום 21/12/07
23 וביטלה אותה ביום 1/1/08.
24 הזמנה של לקוחה בשם גונן סמדר שביצעה הזמנה ביום 31/12/07 וביטלה אותה
25 ביום 2/1/08.
26 הזמנה של לקוחה בשם קייסמן נועה שביצעה הזמנה ביום 24/12/08 וביטלה
27 אותה ביום 22/2/08.

28

29

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 התובעת טענה, כי אותן לקוחות ביטלו את ההזמנות כיוון שנחשפו לפרסומים.
2 עוד טענה, כי מאז אותם פרסומים, ביטלו לקוחות רבים את הזמנות הלידה וכמות
3 המכירות ירדה באופן דרסטי כב- 80% לפחות.
4

5 התובעת לא צירפה תצהירי עדות ראשית של אותם לקוחות וגם לא ביקשה לזמן אותם (2)
6 לעדות.

7 ביטול הזמנת לידה יכול לנבוע בשל סיבות שונות שאין להן קשר לאותו פרסום.
8 כגון; הצעת מחיר זולה יותר שקיבלה לקוחה בחנות אחרת או להבדיל, סיבות טראגיות
9 הנובעות מלידת עובר שאינו בחיים.
10 הנטל להוכיח קשר סיבתי בין ביטול כל הזמנה והזמנה והפרסום מוטל על התובעת והיא
11 לא עמדה בנטל זה.

12
13 **באשר לפיצוי הסטטוטורי** מכח חוק איסור לשון הרע כבר קבעתי כי אין כלל חבות על פי (3)
14 חוק איסור לשון הרע, אך יש לציין, כי ביחס לנתבעת 2 מדובר בשני פרסומים בלבד, כך
15 שלא היה מקום לתבוע אותה בגין שלושה פרסומים שונים.
16 זאת ועוד, כי לא הוכחה כלל כוונה לפגוע בהתאם לסעיף 7 א (ג) לחוק ולא היה מקום
17 לדרוש פיצוי סטטוטורי בסך 100,000 ₪ לפרסום במקום פיצוי בסך 50,000 ₪ כאמור
18 בסעיף 7 א (ב) לחוק.

19
20 **באשר לפיצוי מכח עוולת הרשלנות:** (4)
21 עוולת הרשלנות כוללת שלושה רכיבים:

22 (1) קיום חובת זהירות של הנתבעת כלפי התובעת.

23 (2) הפרת חובת זהירות.

24 (3) נזק שנגרם כתוצאה מהפרת חובת הזהירות.

25

26

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 כפי שכבר ציינתי לעיל, אין במקרה דנן חבות של הנתבעת כלפי התובעת, אך גם לו הייתי
 2 מקבלת את טענת התובעת בנוגע לשאלת החבות, הרי שהתובעת לא הוכיחה קיומו של
 3 נזק. היה מצופה ממנה להביא לעדות לפחות את אותה לקוחה שהסבה את תשומת ליבה
 4 לאותו פרסום, ולטענתה, ביקשה לבטל את הזמנתה לערכת לידה חדשה שהוזמנה על ידה
 5 בעקבות אותו פרסום, וכן עדויות של לקוחות נוספים כפי שפיטרת לעיל.
 6 לקוחות אלו לא זומנו אף הן לעדות. לא ניתן לדעת, אם הן ביטלו את הזמנת הלידה
 7 מטעמים שיש להן קשר כלשהו לאותם פרסומים.
 8 הרי הפרסומים הופיעו באתרי האינטרנט עוד בחודש נובמבר 2008. אם כך – מדוע דווקא
 9 ביום 1/1/08, או 2/1/08 או 22/2/08 בוטלו ההזמנות כתוצאה מאותן פרסומים?
 10 מהמסמכים עצמם לא ניתן למצוא כל קשר בין הפרסומים לבין הזמנות הלידה.
 11 אי זימון עד שהיה מצופה כי יעיד לטובת צד מסוים, בהיעדר סיבה מוצדקת, מהווה חזקה
 12 לכך שאותו עד היה מחזק דווקא את גרסת הצד שכנגד.
 13 ראה לעניין זה ספרו של כב' השופט קדמי על הראיות חלק שלישי בעמוד 1649, ופסקי
 14 הדין הרבים המאוזכרים שם.

15
 16 התובעת מבקשת שביהמ"ש יקבל את טענותיה בנוגע לנזק רק על סמך עדות יחידה, זאת
 17 שעה שעדים נוספים פוטנציאליים היו בנמצא ומבלי שתתמוך טענותיה בראיות אשר ניתן
 18 יהיה לגזור מהם את הקשר בין הפרסומים לבין הנזק הנטען.
 19 זאת ועוד, טענתה בסעיף 23 לתצהיר העדות הראשית, כי מאז הפרסומים ביטלו לקוחות
 20 רבים את הזמנות הלידה וכמות המכירות ירדה כ- 80% לכל הפחות לא נתמכה אף היא
 21 ולו בקמצוץ ראיה.
 22 מטעם זה, לא היה מקום לקבל את התביעה גם כיוון שלא הוכח נזק.

23

24

25

26

27

28

בתי המשפט

א 014303/08

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 31/03/2009

בפני: כב' השופטת אביגיל כהן

1 לסיכום: 15.

2 (א) לאור האמור לעיל, דין התביעה נגד הנתבעת 2 להידחות.

3

4 (ב) התובעת תשא בהוצאות הנתבעת 2 ושכ"ט עו"ד בסך 8,000 ₪ + מע"מ.

5

6 (ג) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.

7

8 ניתנה היום, ו' בניסן תשס"ט (31 במרץ 2009), בהעדר הצדדים.

9

10

אביגיל כהן, שופטת

11

12

13

14

15

16

17